

15.11.2017

Kirjastoverkkopalvelut

Konsortioyhmän kokous 15.11.2017

- Aika Keskiviikko 15.11.2017, klo 13.00–16.00
- Paikka Kansalliskirjasto, Leipätehdas, Kaikukatu 4, kokoushuone Kaneli (V520)
- Paikalla arkistonjohtaja Outi Hupaniitty, Suomalaisen Kirjallisuuden seura (puheenjohtaja)
kirjastonjohtaja Minna Niemi-Grundström, Tampereen yliopiston kirjasto
informaatikko Hannu Hahto, Tampereen ammattikorkeakoulun kirjasto
päällikkö Matti Sarmela, Valtakunnallinen kehittämissyksikkö, Helsingin kaupunginkirjasto
kirjastonhoitaja Irma Reijonen, Kansalliskirjasto
apulaisjohtaja Mikko Kuutti, Kansallinen audiovisuaalinen instituutti
yli-intendentti Ismo Malinen, Museovirasto
ylitarkastaja Miia Herrala, Kansallisarkisto
tutkija Tuomas Myrén, Helsingin kaupunginmuseo
johtaja Kristiina Hormia-Poutanen, Kansalliskirjasto, Kirjastoverkkopalvelut
kehityspäällikkö Lauri Saarikoski, Yle arkisto
museolehtori Sanna Valoranta-Saltikoff, Pedaali ry

Kutsutut asiantuntijat

- palvelupäällikkö Maria Virtanen, Kansalliskirjasto
johtava käytettävyyssuunnittelija Riitta Peltonen, Kansalliskirjasto
tiedottaja Suvi Kukkonen, Kansalliskirjasto
kehittämispäällikkö Erkki Tolonen, Kansalliskirjasto
palvelusuunnittelija Erika Kallinen, Kansalliskirjasto (sihteeri)
- Poissa projektipäällikkö Sanna Marttila, Open Knowledge Finland
tietokanta-asiantuntija Pertti Föhr, Lahden ammattikorkeakoulun kirjasto
yksikön päällikkö Outi Örn, Valtioneuvoston tietotuki- ja julkaisuyksikkö
palvelupäällikkö Mika Salokangas, Kansalliskirjasto
arkisto- ja kirjastopäällikkö Hanna-Leena Paloposki, Kansallisgalleria
kokoelmapäällikkö Leena Paaskoski, Lusto
päällikkö Elina Selkälä, Yle arkisto

1. Kokouksen avaus, osallistujien toteaminen ja asialistan hyväksyminen

Esitys

Avataan kokous, puheenjohtaja toteaa osallistujat, asialista hyväksytään.

Päätös

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13.03 ja totesi osallistujat. Asialista hyväksyttiin.

2. Finnan tilannekatsaus

Esitys

Erkki Tolonen esitteli Finnan tilannekatsauksen. Liite 1: [Finnan tilannekatsaus](#)

Käsittely

Uutta hallintaliittymää valmistellaan ja ulkoasu-uudistus on valmistumassa. Museoiden organisaatietietojen tuonti Museoliiton tietokannasta pyritään saamaan tämän vuoden puolella

15.11.2017

Kirjastoverkkopalvelut

valmiiksi. Näyttörajoitettujen kuvailutietojen ja käyttörajoitettujen aineistojen (NKR) ratkaisuarkkitehtuuri-osuus on alkamassa. Sen pohjalta syntyvät kehittämistarpeet huomioidaan ja se tulee vaikuttamaan vielä ensi vuoden kehityslistaan. Suomi.fin verkkomaksaminen toteutuu myös ensi vuoden puolella. Finna-organisaatioiden palautekysely on käynnissä. Europeana järjestää työpajan ”National Workshop in Finland on Frameworks, interoperability and open data” 13.2.2018. Sisällöstä ja kansainvälisistä puhujista käydään keskusteluja European kanssa ja asiasta tiedotetaan lisää myöhemmin.

3. Ulkoasu-uudistuksen tilannekatsaus

Esitys

Riitta Peltonen ja Suvi Kukkonen esittelivät Finnan ulkoasu-uudistuksen tilannekatsauksen.

Liite 2: [Ulkoasu-uudistuksen tilannekatsaus](#)

Käsittely

Ulkoasu-uudistuksen uusiin ominaisuuksiin pääsee tutustumaan Finna proto-ympäristössä (ks. Liite 2). Hakutulossivulla fasetit tulevat olemaan oletusarvoisesti kiinni, mikä parantaa sivun latautumisenopeutta. Sisällöllisesti fasetit eivät juurikaan muutu. Haun rajaukset näkyvät hakupalkin alapuolella ja ne säilytetään oletusarvoisesti. Tietuesivulla pyritään tarjoamaan isommat kuvat aina kuin mahdollista ja Katso myös -osiossa tuodaan aineistotyyppi näkyviin. Henkilökunnanäyttö ei tule poistumaan. Finna.fi:n etusivulla tarjotaan viestinnällinen Ajankohtaista -osio.

Uudistuneen Finna.fin tavoiteltu julkaisuajankohta on marraskuun lopussa, jonka jälkeen teema on otettavissa käyttöön organisaationäkymissä. Organisaatioille tarjotaan tukea siirtymässä. Tavoitteena on, että organisaatiot siirtyisivät uuteen teemaan helmikuuhun mennessä.

Finnan käytettävyyttä on syksyllä testattu sukututkijoilla ja opettajaryhmällä. Käytettävyydestä jatketaan tutkijoilla ja eri alojen ammattilaisilla. Annapuran saavutettavuuden asiantuntijat arvioivat violetin parhaaksi Finnan brändiväreistä. Täysi saavutettavuusarvio toteutetaan, kun uudistusprosessi on viety loppuun. Tavoitteena on, että Finna on saavutettavuusdirektiivin mukainen syksyllä 2018. Käytön analytiikan tulevan kehittämisen myötä pyritään seuraamaan uudistettujen osioiden ja ratkaisujen käyttöä. Syksyllä järjestettiin Finnan viestintätyöpaja, jossa keskusteltiin, millaista sisältöä organisaatiot haluavat nostaa esiin Finna.fin etusivulla. Finna-organisaatioiden palautekyselyssä selvitetään organisaatioiden Finna.fi kohderyhmiä.

4. Finna KDK-hankkeen arviointiraportissa

Esitys

Kristiina Hormia-Poutanen esitteli erityisesti Finnan saamaa arviointia ja suosituksia KDK-hankkeen arviointiraportissa. Liite 3: [KDK-hankkeen ulkoinen arviointi ja toimenpidesuosituks](#)

Käsittely

Opetus- ja kulttuuriministeriö tilasi keväällä KDK-hankkeen ulkoisen arvioinnin, jonka raportti on julkaistu. Tulokset ovat raportin mukaan kokonaisuutena myönteisiä. Parhaiten hankkeen arvioitiin saavuttaneen tavoitteensa Finnan osalta. Sektoreista tulokset jäivät neutraaleiksi arkistosektorilla. Liitteessä 3. oleva kaavio KDK-hankkeen vaiheista kuvaa etenemisen aina tavoitteista hankkeen välilliseen vaikuttavuuteen. Suositukset muodostavat raportin keskeisimmän osion. Keskeisin suositus oli Finnan tunnettuuden ja hyödyntämisen lisääminen. Finnaa tulisi markkinoida ja brändätä uudella tapaa, kehittää indikaattoreita ja löytää sopivia yhteistyötahoja. Lisäksi tulisi pohtia, minkälaista yhteiskunnallista vaikuttavuutta tavoitellaan jatkossa. Palvelun kehittäminen tulisi tapahtua teknologian, käyttäjien, toimintaympäristön ja kilpailukentän muutokset ennakoiden.

15.11.2017

Kirjastoverkkopalvelut

5. Projektisuunnitelma 2018

Esitys

Erkki Tolonen esitteli tulevan vuoden projektisuunnitelman. Käsittelyn yhteydessä keskusteltiin vuoden 2018 töiden priorisoinneista sekä KDK-hankkeen päättymisen vaikutuksesta rakenteisiin. Liite 4: [Luonnos Finnan projektisuunnitelmaksi](#) Liite 5: [Käytettävyyden kehittäminen ja uudet käyttötavat projektisuunnitelmassa](#)

Käsittely

Projektisuunnitelman sanastoa päivitetään ja KDK-hanketta koskevat kohdat muokataan opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa keskustellen KDK-hankkeen päättyessä. Projektin tehtävät on määriteltävä tiivistetysti Finnan tiekartassa 2008–2020 (Liite 4).

Iso kokonaisuus on Finna.fin konseptin päivittäminen, lisäksi tietosuojaja- ja saavutettavuusdirektiivien huomioiminen, tunnettuuden lisääminen sekä käyttöliittymän käytettävyyden parantaminen. Taustajärjestelmien ja organisaatioiden toimintaympäristön muutokset otetaan huomioon. Järjestelmiä tullaan integroimaan ja verkkomaksamista pilotoidaan. KDK- ja ATT-hankkeiden päättymiseen liittyvät muutokset työllistävät. Muutosten tarkentuessa pystytään priorisoimaan suunnitelmaan listattuja tehtäviä paremmin.

Toimijatiedon näyttämistä Finna.fi:ssä koskettaa KDK-hankkeen osana tehty nimitietoselvitys. Näyttämisen edellytyksenä on yhteisen nimitietopalvelun käyttöönotto. Sektori- ja organisaatiokohtaisia auktoriteettitietoja voidaan hyödyntää Finnassa vain organisaatioiden omissa näkymissä ja mm. AHAA:n henkilöauktoriteettitietojen hyödyntäminen edellyttää arkistojen omaa näkymää. Näitä ei voi hyödyntää järkevästi Finna.fi:ssä. Avoimimmat arkistojen aineistot ovat kaikkien haettavissa. Ontologiat ja linkitetty data saadaan käyttöön, kun saadaan riittävästi ontologioita sisältävää metadataa Finnan indeksiin ja niiden hyödyntämistä päästään testaamaan. Finto:n tarjoamat rajapinnat on jo tässä mielessä testattu toimiviksi. Fintossa olevilla ontologioilla kuvailtujen aineistojen löydettävyyttä voidaan helposti jo parantaa Finnassa. Kirjasammon uusi tietokanta ja järjestelmä tullaan ottamaan huomioon tulevassa yhteistyössä. Muistiorganisaatiot hyödyntäisivät mielellään Annif-tyyppisiä suositteluratkaisuja. Yleisten kirjastojen tarpeista on saatu hyvin tietoa työpajoista, esimerkiksi sähköinen kirjastokortti on osoittautunut toimivaksi. Julkisuuskuva-osuus täsmentyy, kun KDK-hankkeen arviointiraportin suosituksia on työstetty. Sosiaalisen median markkinointimahdollisuuksia tullaan hyödyntämään myös jatkossa. Työpakettisuunnitelmat valmistuvat vuoden vaihteen jälkeen. Projektisuunnitelman 2018 vahvistaminen siirtyy uudelle konsortior ryhmälle.

6. Valmistautuminen 2018 - 2019 konsortior yhmän nimeämiseen ja konsortiota koskevien dokumenttien muutokset

Esitys

Maria Virtanen esitteli konsortior yhmän nimeämisen tilanteen ja konsortion toimintaperiaatteita sekä konsortior yhmän sääntöjä koskevia muutostarpeita. Liite 6: [Konsortior yhmä ja konsortiodokumenttien muutokset](#) Liite 7: [Konsortion toimintaperiaatteet 2018–2019 LUONNOS](#) Liite 8: [Konsortior yhmä säännöt 2018–2019 LUONNOS](#)

Käsittely

Finnan konsortior yhmän jäsenesitykset on saatu kaikilta tahoilta ja intressiryhmäedustuksia on suunniteltu. Opetus- ja kulttuuriministeriöltä tulee myös edustus ryhmään. Kesken toimikauden on mahdollista vaihtaa jäsentä ryhmän päätöksellä tai täydentää ryhmää intressiryhmäedustuksella. Konsortior yhmän säännöt ja toimintaperiaatteet muuttuvat jonkin verran KDK-hankkeen päättymisen myötä. Arkistosektoriyhteistyössä on tapahtunut muutoksia ja yksityisten arkistojen

15.11.2017

Kirjastoverkkopalvelut

verkosto on muodostumassa. Ensimmäinen uuden konsortioyhmän kokous voidaan pitää aikaisintaan maaliskuussa 2018.

Päätös

Päätettiin, että Kansalliskirjasto viimeistelee Finna-konsortion toimintaperiaatteiden ja konsortioyhmän sääntöjen muutokset yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa. Tämän jälkeen uudistetut toimintaperiaatteet ja säännöt vahvistaa Kansalliskirjaston johtokunta vuonna 2018.

7. Tietosuoja-asetuksen tilannekatsaus

Esitys

Maria Virtanen esitteli opetus- ja kulttuuriministeriön edustajien kanssa käydyn keskustelun antia. Liite 9: [Tietosuoja ja Finna 20171115](#)

Käsittely

Immo Aakkulan ja Minna Karvosen kanssa on keskusteltu tietosuoja-asetuksesta ja Finnasta. Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyrkinyt huomioimaan Finna konsortion jäsenten tietosuoja-asetukseen liittyviä haasteita kansallista lainsäädäntöä (tietosuojalaki) koskevassa ehdotuksessaan. Kansallinen lainsäädäntötyö on kesken ja on vielä epäselvää, tuleeko ministeriön ehdotus tai osa siitä osaksi tietosuojalakia. Myös KAM-juridiikkaryhmä käsittelee kansallisen lainsäädännön tilannetta.

8. Tiedotusasiat

Tapahtumat ja tilaisuudet

- Finna-koulutukset
 - Finnan peruskoulutus 23.11.
 - Finnan hallintaliittymän peruskoulutus 24.11.
 - Finnan hallintaliittymän syventävä koulutus 29.11.
- Muut Finna-tapahtumat
 - Aineistotyyppityöpaja 8.12.
 - Finna yhdessä Kirjastot.fin kanssa Educa-messuilla 26.–27.1.2018

9. Muut asiat

Kiitettiin puheenjohtajaa, varapuheenjohtajaa ja koko Finnan konsortioyhmää kauden 2016–2017 hyvästä työstä.

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.31.

LIITTEET

Liite 1:

https://www.kiwi.fi/download/attachments/86970586/Finna_tilannekatsaus_konsortio_15-11-2017.pptx?version=1&modificationDate=1510580167592&api=v2

Liite 2:

<https://www.kiwi.fi/download/attachments/86970586/Ulkon%C3%A4k%C3%B6uudistuksesta%20konsortioyhm%C3%A4lle%20marraskuu%202017%20v2.pptx?version=1&modificationDate=1510216013607&api=v2>

15.11.2017

Kirjastoverkkopalvelut

Liite 3:

https://www.kiwi.fi/download/attachments/86970586/KDK_hankearviointi_Finna_konsortiorhm%C3%A4.pptx?version=1&modificationDate=1510133135992&api=v2

Liite 4:

https://www.kiwi.fi/download/attachments/86970586/Finna-projektisuunnitelma_2018_v0_konsortio.docx?version=2&modificationDate=1510580462334&api=v2

Liite 5:

https://www.kiwi.fi/download/attachments/86970586/projektisuunnitelma_konsortio_15-11-2017.pptx?version=1&modificationDate=1510744423126&api=v2

Liite 6:

https://www.kiwi.fi/download/attachments/86970586/Konsortioryh%C3%A4_ ja_konsortiodokumenttien_muutokset.pptx?version=2&modificationDate=1510610059950&api=v2

Liite 7:

https://www.kiwi.fi/download/attachments/86970586/Konsortion_toimintaperiaatteet2018_2019LUONNOS.pdf?version=1&modificationDate=1510303116327&api=v2

Liite 8:

https://www.kiwi.fi/download/attachments/86970586/Konsortioryh%C3%A4_s%C3%A4%C3%A4nn%C3%B6t2018_2019LUONNOS.pdf?version=1&modificationDate=1510303188417&api=v2

Liite 9:

https://www.kiwi.fi/download/attachments/86970586/Tietosuoja_ ja%20Finna%2020171115.pptx?version=1&modificationDate=1510609378814&api=v2